

ставлявало българите, даже въ 18 вѣкъ, да участвуватъ въ военниятъ походи на турцитъ и да работятъ по цѣли мѣсеци съ добитъка си, безъ да получаватъ за това нѣкакво възнаграждение. Нѣщо повече. Тѣ били длъжни даже сами да хранятъ себе си и добитъка си¹⁾. А има сѫщо и случаи, дѣто въ сѫщия той вѣкъ турцитъ сѫ заставлявали нѣкои българи да воюватъ противъ враговѣтъ на портата. Така, въ войната противъ Австрия и Русия (прѣзъ 1787—1792 г.) влашкиятъ господаръ водѣлъ единъ отредъ отъ 18,000 души, отъ които 10,000 били турци, а 8.000 — българи и власи²⁾.

Особено жестоко постѣпвали съ българите турските военоначалници. Когата отивали на походъ, тѣ позволявали на войници-тѣ си да грабятъ и да опустошаватъ, защото и самата турска система на воюване е била такава, че войската трѣбalo да се храни, като граби и опустошава земите на неприятеля. Нѣ понеже въ България нѣмало неприятели, то турските войници грабѣли и разорявали мирните българи, които живѣели покрай пѫтищата и съ това ги заставлявали да оставятъ хубавите си полета, да забѣгнатъ въ нѣкои непроходими, по-малко плодородни, нѣ затова пѣкъ сигурни мѣста и да се заселятъ въ тѣхъ³⁾.

До колко сѫ били страшни и грозни грабежите и опустошенията, които турските

¹⁾ Корнелиусъ Дришъ. 1718 г.

²⁾ Совбѣфъ. 1787 г.

³⁾ Бусбекъ. 1553 г.